

Република Србија

ГРАД ВРАЊЕ

ГРАДСКО ПРАВОБРАНИЛАШТВО

ЛП. бр. 3/20

10.03.2020. године

В р а њ е

ГРАДСКО ПРАВОБРАНИЛАШТВО

ИЗВЕШТАЈ

О РАДУ ГРАДСКОГ ПРАВОБРАНИЛАШТВА ЗА 2019. ГОДИНУ

**МАРТ 2020.ГОДИНЕ
В Р А Њ Е**

ИЗВЕШТАЈ
О РАДУ ГРАДСКОГ ПРАВОБРАНИЛАШТВА
ЗА 2019.ГОДИНУ

Градско правобранилаштво је према Закону о правобранилаштву („Сл. гласник РС“ број 55/14), Одлуци о оснивању Градског правобранилаштва у Врању („Службени гласник града Врања“, број 25/14, 10/18 и 11/19) и Статуту града Врања („Сл. гласник града Врања“ број 18/18-пречишћени текст), је законски заступник града Врања, орган који предузима правне радње и користи правна средства пред судовима и другим надлежним органима, ради остваривања и заштите имовинских права и интереса Града, његових органа и организација и других правних лица чије се финансирање обезбеђује из буџета Града.

Осим тога, улога правобранилаштва је и да делује превентивно у циљу мирног решења спорног односа пре покретање парнице, па је правобранилаштво овај правни институт користило увек када је било очигледно да је захтев странака основан и покрепљен доказима, чиме се штеде значајна средства с обзиром да се предмет најчешће решава без камата и судских трошкова, што не ретко може да буде већа ставка од самог предмета спора.

Превентивна делатност правобранилаштва, као саветодавног органа се огледа и у могућности да субјекти које правобранилаштво заступа достављају нацрте правних послова који за предмет имају имовинска права и обавезе и захтевају правна мишљења и тумачења, а све у циљу њиховог законитог поступања и избегавања настанка судских спорова.

Овај извештај садржи податке о раду овог органа, али ради сагледавања рада истог у смислу његове комплексности указује се и на примену одговарајућих закона, са истовременим указивањем на актуелну проблематику.

У извештајној години Градско правобранилаштво је предузимало правне радње приликом континуираног извршавања овлашћења и дужности у области експропријације, коришћења грађевинског земљишта, правне заштите приликом самовласног заузимања земљишта у својини Града, а у оквиру законом регулисаног система располагања средствима у државној својини, базирајући свој рад на начелима законитости, независности, одговорности, ефикасности и економичности. Број предмета и динамика рада често није зависила само од рада овог органа, већ је условљена и радом судова, а пре свега законитим и правилним радом Градске управе града Врања и јавних предузећа и установа, чији је оснивач град Врање, а које је Градско правобранилаштво заступало.

С обзиром да се ради о заштити права и имовине разноврсне структуре и са великим бројем корисника који одлучују о њеном коришћењу и располагању, то је и њена

правна заштита сложенија. Стога је била нужна сарадња свих субјеката, органа и организација надлежних за поступање када је у питању имовинско правна материја.

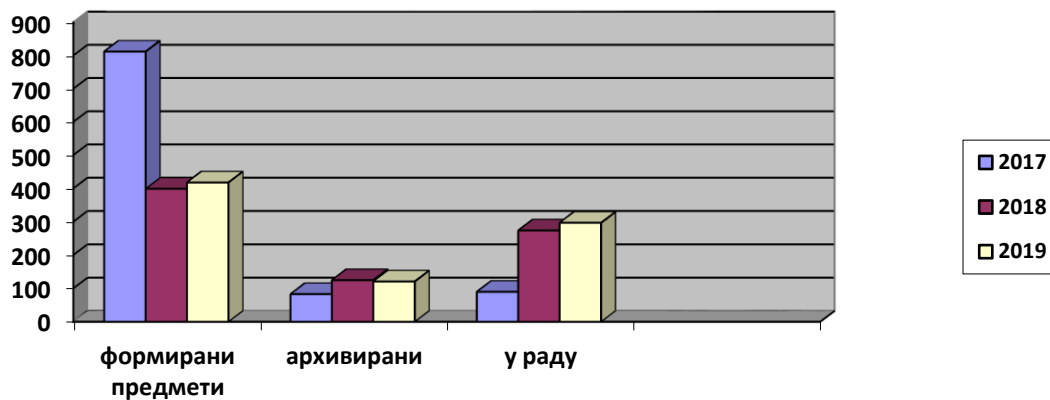
Осим сарадње, у циљу ефикасније заштите јавне својине неопходно је и спровођење обавезе свих субјеката да ажурирају комплетну евиденцију о имовини коју користе, као и да посвете посебну пажњу унапређењу и заштити непокретности које су им поверене на управљање, због чега је ове године покренут поступак сређивања архивске грађе у бившој Дирекцији, коју архивску грађу сада користи Одељење за урбанизам, имовинско правне послове и комунално стамбене делатности, са којим Одељењем овај орган уско сарађује што је од изузетног значаја за рад овог Правобранилаштва али и имовину Града.

Доследно извршавање задатака из надлежности Градског правобранилаштва огледа се кроз заступање и решавање предмета пред судовима и другим државним органима, кроз праћење и проучавање Закона и појава од интереса за функцију коју врши, као и кроз сталну месечну анализу предмета, а у смислу тога колико је предмета решено, а колико остало за даље поступање. Томе се додаје и чињеница прилив предмета на крају године, нарочито парничних, што је имало за последицу немогућност окончања поступка пред судом.

Сви предмети који су у раду у Градском правобранилаштву се најпре уписују у различите уписнике, зависно о којој материји је реч, а затим се исти решавају у складу са позитивно правним прописима и судском праксом. Градско правобранилаштво води 6 различитих уписника и то: П за парничне предмете, Р за ванпарничне предмете, И за извршне предмете, А за кривичне предмете, У за управне предмете и СЛ за мишљења и тумачења.

У извештајној години је упућено преко 3.000 писаних поднесака и дописа судовима и другим органима (тужбе, одговори на тужбе, жалбе, одговори на жалбе, ревизије, молбе за подизање захтева за заштиту законитости поднете Републичком јавном тужиоцу, захтева за заштиту законитости поднети Врховном касационом суду, предлози за преузимање земљишта и експропријације, захтеви за стављање забележбе, захтеви за ванредно преиспитивање одлуке, захтеви за укидање клаузуле, предлози за извршење, приговори на решења о дозволи извршења, поднесци суду, поднесци Републичком јавном правобранилаштву, регресни захтеви и осталих радњи предузетих по предметима), док су градски правобранилац и његови заменици присуствовали на преко 1500 заказаних расправа, главних претреса и увиђаја пред надлежним органима.

Увидом у **П уписник** утврђено је да је у току 2019. године формирано 418 предмета, од ког броја су 121 предмета решена, док је 297 предмета у раду. Упоређујући са П уписником за 2017. годину, утврђује се да је број тих предмета дупло мањи, а да је ефикасност у решавању повећана тако да је решено $\frac{1}{4}$ предмета. Када се извештајна година упоређује са 2018. годином, утврђује се да је број предмета у незнатном порасту, али да је на то утицала активна улога Градског правобранилаштва у Врању, при чему су поднете тужбе у 198 предмета, на име казне за непорочно паркирање, који предмети су заостали од ЈП „Дирекција за развој и изградњу града Врања“ у ликвидацији.

Основ за увођење предмета у II уписник је различит, те је од укупног броја предмета формирано:

- по основу накнаде за потраживања из радног односа 18 предмета, сви предмети су у раду,
- по основу накнаде за заузето земљиште 5 предмета, сви предмети су у раду,
- по основу неоснованог обогаћења, односно стицања без основа 6 предмета, који су у раду,
- по основу дуга 221 предмета, од ког броја је 180 предмета у раду, а 41 предмета је архивирано,
- по основу накнаде штете 133 предмета, од ког броја је 93 формирано по основу уједа паса луталица, од ког броја је 29 у раду, а 64 је архивирано,
- на име стицања без основа 6 предмета у раду,
- на име изгубљене добити 7 предмета у раду,
- на име стицања права својине 11 предмета, од ког броја је 8 предмета у раду, док су 3 предмета архивирани,
- на име испуњења обавезе по уговору формирано је 11 предмета, од чега је 9 предмета у раду и 2 су архивирани.

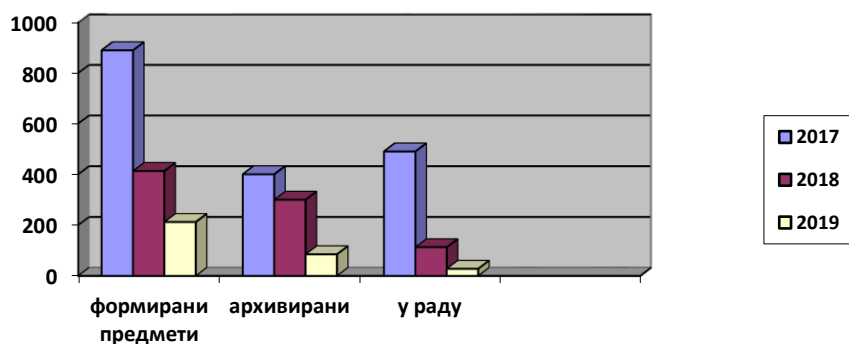
Од укупног броја формираних предмета (418), Градско правобранилаштво у Врању је заступало град Врање, односно организације које је град основао на месту туженог у 220 предмета, док је у 198 Градско правобранилаштво у Врању заступало град Врање на месту тужиоца, односно у тим предметима су поднете тужбе по основу дуга и другим основима.

Укупан број предмета који је решен судском одлуком у парничном поступку по којима је извршена уплата на име главног дуга и трошкова поступка је 64 предмета, на име главног дуга је извршена исплата у износу од 3.018.923,00 динара, док је на име трошкова парничног поступка извршена исплата у износу од 1.192.729,00 динара.

Увидом у II уписник утврђено је да је формирано 121 извршних предмета, од којих је Градско правобранилаштво у Врању заступало град Врање на месту извршног повериоца у 28 предмета, док је на месту извршног дужника заступало град у 93 предмета.

Укупан број предмета који су у раду је 85, док је архивираних предмета 36, а предмета у којима је обустављен поступак 8.

У поређењу са 2018. годином у којој је било заведених 413 предмета, у 2019. години је тај број предмета смањен скоро 4 пута, односно за 292 предмета мање, на име чега су уштеђена новчана средства у износу од око 14.600.000,00 динара или 123.728,00 евра.

Што се тиче новчаних износа који су наплаћени у овим предметима, износи су следећи, на име главног дуга новчани износ од 591.815,98 динара, док су трошкови који су настали у поступку извршења по поднетим предлозима за извршење у износу од 1.143.953,29 динара, односно укупно **1.735.769,27 динара**, који износ је неупоредиво мањи од износа који је утрошен за извршне поступке у 2018. години – **21.577.994,7 динара** од чега је новчани износ од 9.596.347,38 динара представљао главни дуг, док је на име трошкова утрошен износ од 11.981.647,38 динара.

Увидом у **Р уписник** утврђено је да је формирано 131 ванпарничних предмета по различитим основима. Од укупног броја предмета 17 предмета је формирано по основу заузећа јавне површине, од чега су 15 у раду, а 2 предмета су решена. По захтевима за надокнаду штете је формирано 28 предмета, док су склопљена вансудска поравнања по различитим основима у 19 предмета, од којих је 10 архивирано. Такође су формирана 9 предмета по захтевима за давање сагласности, један у вези захтев за доделу јубиларне награде и 9 предмета у вези откупа стана, од чега је 6 предмета архивирано. Од укупног броја предмета је формирано и 45 предмета у вези фактичког заузећа земљишта и накнаде штете по том основу, од којих је 36 решено, док је 9 у раду. Преостали број предмета је формиран по основу захтева за накнаду штете због уједа паса луталица, те је закључено 131 вансудско поравнање у вези накнаде штете по основу уједа паса луталица, док су 3 предмета у раду прешла у парнични поступак и решена су у судском поступку.

Увидом у **А уписник** је утврђено да је формирано 26 предмета у кривичним поступцима пред надлежним тужилаштвом и судом, од ког броја је 6 архивирано. Поднете су кривичне пријаве од стране овог правобранилаштва и то: за једна кривично дело превара, три пријаве за кривично дело крађа, пет кривичних пријава за кривично дело уништење и оштећење туђе ствари, четири кривичне пријаве за кривично дело злоупотреба службеног положаја, по једна пријава за кривично дело ситна крађа, утаја и превара, непрописно и неправилно извођење грађевинских радова, по једна пријава заузимање земљишта и противправно усељење, давање лажног исказа, фалсификовање

исправе, док су преостали предмети формирани по захтевима надлежних служби за доставу података у поступку утврђивања кривичне одговорности.

Увидом у **У уписник**, утврђено је да је формирано укупно 327 предмета за управне поступке који се воде пред различитим надлежним органима. Од укупног броја предмета у раду су 136 предмета, док је 166 предмета завршено и архивирано. Међу формираним предметима највећи број предмета је вођен пред Службом за катастар непокретности у Врању, као и Одељењем за урбанизам, имовинско првне послове, комунално стамбене делатности и заштиту животне средине, али и пред Агенцијом за реституцију, Управним судом и Републичком дирекцијом за имовину Републике Србије.

Вођени су управни поступци за упис права својине и права коришћења на непокретностима пред надлежном Службом за катастар непокретности и то за више од 200 катастарских парцела, укупне површине 580.606 м².

Вођени су поступци експропријације у Врању и Врањској Бањи, како за градске и приградске улице, тако и за шеталиште и православно гробље у ГО Врањска Бања, али и поступци експропријације за изградњу станова за припаднике снага безбедности, што по овлашћењу Државног правобранилаштва, што по службеној дужности.

Поједине улице (Марије Кири, Трифуна Стошића Анте и Павла Јуришића Штурма) су захваљујући ангажованости Градског правобранилаштва у Врању и решавању имовинско правних питања по први пут добиле комуналну инфраструктуру, након 40-50 година од насељавања појединих градских насеља.

Укупна површина непокретности - земљишта прибављена у својину града по основу експропријације је око 10.000,00 м².

Проблем заузећа јавне имовине је решаван перманентно, као трајни задатак од стране свих учесника у поступку, почев од израде скице заузећа, преко деловања инспекцијских органа (у оквиру њихове надлежности), вођења парничног поступка пред надлежним судом до правоснажног пресуђења па све до коначног изузимања државног земљишта из поседа заузимаача у поступку принудног извршења преко суда. У сваком случају сарадња и ажурност свих структура у овом поступку, кроз поштовање рокова за предузимање радњи из свог делокруга рада и достављања података, извештаја и др, условљава ефикасност поступања у заштити државне имовине.

У циљу доследније заштите државне имовине **указујемо** и на обавезу свим субјектима на комплетну евиденцију о имовини коју користе, као и да посвете посебну пажњу унапређењу и заштити непокретности које су им поверене на управљање.

У највећем броју случајева Градско правобранилаштво је везано за **рокове** одређене Законом, одлукама судова и других државних органа у којима мора интервенисати, што условљава ажурност у раду Правобранилаштва, а иста је у уској вези условљена ажурношћу судова и других органа .

Одређени степен ефикасности у зависности је од самог положаја Градског правобранилаштва, а у смислу тога да ли се поступак покреће тужбом или се Градско правобранилаштво јавља као заступник тужене стране. Када се поступак покреће тужбом Градског правобранилаштва начело **ефикасности** се доследно остварује. Огледа се пре свега у свестраном прикупљању потребних података и обезбеђењу доказа пре утужења, а што је од утицаја на сам ток поступка .

Када се Градско правобранилаштво јавља у поступку у улози заступника тужене стране, поступак прибављања потребних података је спорији. Достављања потребних података врши се са закашњењем што неминовно доводи одуговлачењу спорова. Отуда и **стална интервенција** Правобранилаштва правним субјектима на дисциплинованији и активнији однос у прикупљању података и благовременом достављању истих, ради провођења у доказном поступку пред судовима и другим органима.

Градско правобранилаштво ангажовало се и предузимањем радњи на заштити државне својине у средствима која користе правни субјекти у друштвеној својини, и то како у поступку стечаја код Привредног суда у Лесковцу, тако и код Дирекције за имовину Републике Србије у Београду. Ове радње су предузете сходно Закну о средствима у својини Републике Србије, Закону о претварању друштвене својине на пољопривредном земљишту у друге облике својине, Закону о стечају, све у настојању да се право располагања и коришћења на имовини у државној својини (пољопривредно земљиште и национализована имовина) остварује у складу са цитираним прописима.

Посебно интересно питање јесте питање учесталих тужби за накнаду штете настале по основу уједа паса луталица у Врању и Врањској Бањи и у другим местима на територији града Врања. Напред наведено вероватно је последица неадекватне примене Закона о ветеринарству, Закона о комуналним делатностима као и пратећих одлука из ове области.

Међутим, нема оправдања за овакве случајеве, већ органи и службе у оквиру своје надлежности **треба да раде** на бржем превазилажењу тешкоћа у примени закона у овој области, како би се кроз законом регулисано хумано поступање према псима луталицама истовремено ишло и у правцу задовољавања људских потреба у вези са здрављем, и са овог аспекта посматрано у склопу стратегије развоја локалне самоуправе.

У извештајној 2019. години је формирано 134 предмета у вансудском поступку, односно у поступку пред Градским правобранилашством, по основу накнаде штете за ујед паса луталица, од овог броја предмета 131 предмета је завршено, исплаћено и архивирано, док је 3 предмета решено у парничном поступку. По овом основу град Врање је издвојио **3.072.600,00 динара**.

93 формирано по основу уједа паса луталица, од ког броја је 29 у раду, а 64 је архивирано

Пред Основним судом у Врању је судску заштиту затражило 93 лица, односно за 8 више него претходне године, те је по том броју предмета правноснажно окончано 64 предмета, док је 27 у раду. По основу судских пресуда издвојено је 796.380,00 динара, док је по основу судских трошкова исплаћено 495.190,00 динара, односно укупан новчани износ од **1.291.570,00 динара**.

Може се уочити да није било драстичног повећања броја захтева за накнаду штете и тужби у односу на претходну годину. То се може објаснити раније извршеним стерилисањем паса луталица који постају мање агресивни, као и реалним одређивањем накнаде од стране комисије. Ипак, из градске касе су издвојена не мала средства за накнаду штете поводом уједа паса луталица.

Градско правобранилаштво у наредном периоду следиће досадашњу политику ангажовања на свим пољима своје делатности. Таквом оријентацијом допринеће

постизању резултата значајних за територију на којој врши делатност и предузима мере из своје надлежности.

Овај реферат је покушај да се прикаже материја у којој се одвијала активност Правобранилаштва у циљу што боље информисаности, а самим тим и што већег доприноса свих у спровођењу законских прописа.

Имајући у виду све напред наведено, у области заштите јавне својине евидентан је значај исте, што ствара потребу за **већим степеном интензитета ангажовања** свих субјеката у овој области у правцу изграђивања целотитог система њене заштите на локалном нивоу (и шире), чиме се пак отвара питање сталног **усавршавања и оспособљавања** кадрова, органа и стручних служби за комплетно укључивање у овај посао, како би се постигла усклађеност по питању стручности и организације рада са степеном сложености у овој области.

ГРАДСКИ ПРАВОБРАНИЛАЦ
Ђурђица Ђорђевић

